

Veiledning - gaveforsterkningsordning

Stortinget har sluttet seg til regjeringens forslag om å innføre en gaveforsterkningsordning, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014):

”Regjeringen vil innføre en ny, rammestyrte gaveforsterkningsordning for å stimulere til økt privat finansiering av kulturinstitusjonene.

Den rammestyrte ordningen innebærer at staten yter et tillegg på inntil 25 pst. av gavebeløpet ved private pengegaver til kunstinnkjøp til nasjonale og regionale kunstmuseer samt pengegaver for å sette i stand norske museumsanlegg. Regjeringen foreslår en bevilgning på 10 mill. kroner til ordningen i 2014 på kap. 320 Allmenne kulturformål post 85 Gaveforsterkningsordning.

Kulturdepartementet vil utarbeide nærmere retningslinjer som bl.a. beskriver formål, beløpsgrenser og hvilke mottakere og givere som omfattes av ordningen.

Dersom statens tillegg ligger an til å overstige bevilgningen til formålet, vil Kulturdepartementet justere forsterkningsprosenten og/eller opprette en køordning.

Det legges opp til en enklest mulig administrasjon av ordningen. Kulturdepartementet vil forvalte ordningen det første året.”

Kulturdepartementet har utarbeidet retningslinjer for ordningen, *Retningslinjer om forsterkning av pengegaver til kunstinnkjøp til nasjonale og regionale museer med kunstsamlinger samt pengegaver for å sette i stand norske museumsanlegg av 10.02.201*.

Som en veiledning for de potensielle mottakerne til ordningen gjør Kulturdepartementet tilgjengelig følgende merknader til punktene i retningslinjene.

Merknader til punkt 1 *Vilkår for gaveforsterkning*

Punkt 1 beskriver nærmere hvilke mottakere og givere som omfattes av ordningen, og hvilke vilkår som må være oppfylt for at en gave omfattes av ordningen. Alle vilkårene i punkt 1 må være oppfylt.

Nærmere om 1 a)

Det vil være mulig å samle gaver fra flere givere for å utløse gaveforsterkning.

Nærmere om 1 c)

Museene som får driftstilskudd over statsbudsjettets kap. 328, post 70 Det nasjonale museumsnettverket vil i 2014 utgjøre 65 konsoliderte museumsenheter over hele landet.

Samiske museer omfattes også av ordningen for gaveforsterkning. Det er Sametinget som har forvaltningsansvaret for de samiske museene i Norge. De samiske museene er konsoliderte i 6 større museumsenheter, som mottar driftstilskudd fra Sametinget.

Det vil være i alt 72 museumsenheter som oppfyller 1 c) i 2014.

Merknader til punkt 2 *Hvordan gaveforsterkningen skal brukes*

Punkt 2 understreker at gaveforsterkningen også skal benyttes til prosjekt som faller inn under formålet definert i punkt 1 e). Så lenge dette kriteriet er oppfylt, vil det være anledning til å benytte gaveforsterkningen til et annet prosjekt enn det gaven har blitt brukt til.

Eksempel: Museum X mottar gave på kr 200 000 til innkjøp av kunstverk Y. Museum X bruker gaveforsterkning på kr 50 000 til oppgradering av universell utforming i et av museets bygg.

Merknader til punkt 3 *Forvaltningen av gaveforsterkningsordningen*

Det legges vekt på at det skal være enklest mulig administrasjon av ordningen.

Det legges opp til at 2014 blir et forsøksår, og at ordningen kan revideres på bakgrunn av de erfaringene man høster i 2014.

Kulturdepartementet har lagt særlig vekt på enkelhet når det gjelder rapportering, jf. punkt 5 og 6.

Merknader til punkt 4 *Saksbehandling og utbetaling*

Nærmere om 4 c)

Mottaker og giver(e) kan avtale at museet selv skal bestemme hvordan punkt 2 skal oppfylles. Informasjon om hvordan punkt 2 skal oppfylles må uansett følge søknaden.

Nærmere om 4 d) og 4 e)

Avtalens innhold når det gjelder 4 d) og 4 e) har ingen betydning for oppfylling av vilkårene for gaveforsterkning.

Søknaden merkes gaveforsterkning og adresseres til postmottak@kud.dep.no eller Kulturdepartementet, Postboks 8030 Dep, 0030 Oslo

Merknader til punkt 5 *Mottakernes forvaltning av gaven og gaveforsterkningen*

Museene som omfattes av ordningen, med unntak av de samiske museene, sender hvert år årsberetning og revidert årsregnskap til Kulturdepartementet i forbindelse med sin årlige budsjettsøknad. Omtale i denne rapporteringen vil utgjøre tilstrekkelig informasjon om forvaltningen av gaven og gaveforsterkningen, se også punkt 6 under.

Når det gjelder samiske museer, kan samiske museer som mottar gaveforsterkning sende kopi av sin ordinære rapport til Sametinget til Kulturdepartementet.

Merknader til punkt 6 Rapporter, revisjon og kontroll

Nærmere om rapportering

Museene som omfattes av ordningen, med unntak av de samiske museene, sender hvert år årsberetning og revidert årsregnskap til Kulturdepartementet i forbindelse med sin årlige budsjettsøknad. De samiske museene rapporterer til Sametinget.

Retningslinjene for driftstilskudd fra Kulturdepartementet understreker at alle offentlige tilskudd skal spesifiseres i årsregnskapet med beløp og tilskuddsyterens navn. Dette kravet vil også gjelde gaveforsterkning.

Kulturdepartementet anser at spesifisering av gave og gaveforsterkning i årsregnskapet samt en kort tekstomtale om måloppnåelse i årsberetningen vil utgjøre effektiv og tilstrekkelig rapportering om mottatt gaveforsterkning, jf. kriterier om formål i punkt 1 f) og punkt 2.

Når det gjelder samiske museer, foreslår Kulturdepartementet at det gis et tilsvarende krav om omtale i årsberetning og årsregnskap. Det vil innebære at samiske museer som mottar gaveforsterkning må sende kopi av sin ordinære rapport til Sametinget til Kulturdepartementet.

Kulturdepartementet forutsetter at mottakerens revisor blir gjort kjent med retningslinjene for gaveforsterkningsordningen.

Nærmere om kontroll

Stortinget har gitt forvaltningen et generelt pålegg om å føre kontroll med tilskudd til ”offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll”, jf. § 10 2. ledd i Stortingets bevilgningsreglement. Bestemmelsen lyder:

”Ved tilskudd eller lån til offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll, skal det tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene.”

Merknad til punkt 7 Krav om tilbakebetaling

Bestemmelsene under punkt 7 er i samsvar med de krav som stilles ved alle øvrige tilskudd fra Kulturdepartementet.

Merknad til punkt 8 Klageadgang

Bestemmelse om klageadgang følger ordinære regler om saksbehandling.